

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek vedoucího bakalářské práce

Jméno autora	Anna Moravcová
Název práce	Vliv katolických mobilních aplikací na religiozitu mladých křesťanů
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. Mgr. Ján Bunčák, CSc. Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Lucie Cviklová, M.A., Ph.D. Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2021

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Cíl práce, zmapování mobilních aplikací zprostředkovaných uživateli křesťanskými médii, jejich používání mladými křesťany a posouzení možného vlivu na náboženskou víru mladých křesťanů byl stanoven správně. Cíl práce je z poznávacího hlediska nový a zajímavý, jeho naplnění dává možnost rozšířit poznatky o vlivech nových informačních technologií na náboženský život v současnosti.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	s výhradami	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	s výhradami	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>			
<i>Pravopis a gramatika</i>			
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	dobrá	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

Vzhledem ke změně vedoucího a novému termínu zadání závěrečné práce 8. 9. 2020 uvádím rozsáhlejší posudek.

1. Ve své závěrečné práci a v průběhu jejího zpracování A. Moravcová prokázala schopnost excerpovat závěry z odborné literatury důležité pro její vlastní práci a použít je ve své teoretické úvaze. S pomocí vedoucího dokázala operacionalizovat obecné a teoretické pojmy do podoby empiricky pozorovatelných skutečností a rozpracovat je do podoby dílčích výzkumných otázek. Prokázala schopnost samostatně vypracovat dotazník jako výzkumný nástroj, schopnost identifikovat přiměřený výzkumný vzorek respondentů, dovednost oslovit respondenty a motivovat je k vyplnění elektronického dotazníku. Prokázala i dovednost zpracování dat (vytvoření datové matice, transformace dat a zpracování dat v programu SPSS do podoby frekvenčních a základních kontingenčních tabulek). Pod dohledem vedoucího dokázala interpretovat výsledky, kontingenční tabulky a určit statisticky významné vztahy. Prokázala rovněž schopnost samostatně formulovat závěry v návaznosti na výzkumné otázky.

Empirická část práce je hodnotná díky přístupu k výzkumné otázce z perspektivy věřících katolíků, tedy nabízí pohled „zevnitř“ na rozdíl od převažujících sociologických přístupů, které zkoumají religiozitu „zvenčí“, tedy z perspektivy celé společnosti. Jinými slovy, empirickou část závěrečné práce lze kvalifikovat jako příspěvek k české katolické sociologii, byť je to příspěvek jakkoliv parciální. Rozdílnost perspektiv objektivistické a katolické sociologie byl pak nutně zdrojem koncepční nesourodosti teoretické a empirické části práce.

2. Prvním nedostatkem závěrečné práce je zmíněná nesourodost teoretické a empirické části. Z obsahového hlediska je problémem skutečnost, že v teoretické části se autorka zabývá především otázkami sekularizace české společnosti na rozdíl od empirické části, která je věnována výlučně jednání mladých věřících. Moravcová si v empirické části ani neklade otázku vlivu sekularizované společnosti na mladé věřící, zabývá se pouze užíváním mobilních aplikací v této skupině.

Druhým nedostatkem v samotné empirické části je nedostatečná interpretace, opomenutí pokusu o interpretaci neobyčejně velké diference počtu nainstalovaných křesťanských aplikací v mobilních zařízeních respondentů, v rozmezí od žádné po 11, přičemž 10 respondentů ze 109 má nainstalovaných 7 a více aplikací. Tyto rozdíly v počtu aplikací vedou k oprávněnému podezření, že se jedná o různé skupiny.

Autorka práce si měla uvědomit, že základním souborem, ze kterého pochází její vzorek respondentů, nejsou „věřící“, tedy osoby, které ve sčítání lidu uvedli, že se hlásí ke katolickému náboženství. Svůj vzorek vybírala z nábožensky aktivních členů katolické církve, tedy z množiny lidí, kterou Katechismus katolické církve nazývá „lidem Božím“. Jedná se o výrazně strukturovanou skupinu, lid Boží podle katechismu tvoří duchovní, řeholníci a laici. Laiky pak může i katolický sociolog dělit na ty, kteří jsou a kteří nejsou zaměstnanci církve.

Nabízí se zde otázka, zda ti respondenti, kteří mají ve svých aplikacích nainstalován větší počet křesťanských aplikací, dokonce v latině a jiných cizích jazycích, nejsou z řad duchovních nebo zaměstnanců církve. Tato otázka nebyla cílem provedeného výzkumu, ale měla být formulována na základě analýzy výsledků jako podnět pro další výzkum. Otevírá totiž nesmírně zajímavé téma vývoje pracovních pomůcek duchovních. Stává se mobilní zařízení a aplikace pracovní pomůckou duchovních? Výsledky provedeného výzkumu tomu mohou nasvědčovat.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

1. Stylistickou úroveň práce, pravopis a gramatiku nelze posuzovat, výsledná podoba práce je ovlivněna zásahy vedoucího práce a střediska podpory studentů se specifickými potřebami Augustin.
2. Formálním nedostatkem práce je nesjednocený formát tabulek. Kontingenční tabulky od tabulky č. 22 nejsou upraveny do formátu předchozích tabulek.

Otázky k obhajobě práce

1. Vysvětlit zkušební komisi výběr respondentů, jejich známé a pravděpodobné sociální charakteristiky (ne jména nebo jiné osobní údaje). Lze předpokládat, že mezi respondenty byli i duchovní, řeholníci nebo studenti teologie?
2. Je značný rozdíl mezi počtem věřících katolíků dle sčítání obyvatel a počtem těch, kteří si plní povinnost účasti na bohoslužbách. O jak velký rozdíl se jedná? Co z tohoto rozdílu vyplývá pro kvantitativní sociologické výzkumy?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Navrhuji hodnotit práci podle výsledku obhajoby známkou C až D.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě.

Navržené hodnocení

C

4. 1. 2021

.....
datum a místo

.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.